Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

МОЛОДИЙ КОМУНАР

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання V № 15 (366). | П'ятниця, 3 лютого 1961 | Ціна 2 коп.

Закриття наради передовиків сільського господарства

РОСТОВ-НА-ДОНУ, 1 лютого. (ТАРС). Сьогодні тут закінчила роботу нарада передовиків сільського господарства Північного Кавказу.

На вечірньому засіданні з великою промовою виступив Перший секретар ЦК КПРС, Голова Ради Міністрів СРСР товариш М. С. Хрущов. Його промова була вислухана з величезною увагою і не раз переривалась оплесками.

Учасники наради одностайно прийняли Звернення до всіх колгоспників і колгоспниць, робітників і робітниць радгоспів і РТС, до спеціалістів і всіх працівників сільського господарства Краснодарського і Ставропольського країв, Ростовської області, Дагестанської, Кабардино-Балкарської, Північно-Осетинської і Чечено-Інгушської Автономних Радянських Соціалістичних Республік.

З великим піднесенням було прийнято також лист Центральному Комітетові Комуністичної партії Радянського Союзу.

Рішення січневого Пленуму ЦК КПРС — в життя

ЩИРА РОЗМОВА, ДРУЖНЯ ПОРАДА

Промова товариша М. С. ХРУЩОВА на Пленумі ЦК Комуністичної партії України 28 січня 1961 року

ВИСТУПАЮЧИ 28 січня на Пленумі ЦК Комуністичної партії України, товариш М. С. Хрущов від імені Центрального Комітету КПРС і Радянського Уряду палко вітав учасників Пленуму і побажав успіхів у боротьбі за дальше піднесення економіки країни, за виконання рішень січневого Пленуму ЦК КПРС. У своїй промові він поставив найважливіші питання дальшого розвитку землеробства і тваринництва.

М. С. Хрущов підкреслив, що січневий Пленум ЦК КПРС відіграє видатну роль в житті нашої партії, в житті нашої країни. Як відомо, Пленум ЦК прийняв рішення про скликання чергового XXII з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу. На з'їзді буде розглянуто і прийнято нову програму партії — програму будівництва комунізму. Це, товариші, каже М. С. Хрущов, величезна подія. Радянський народ з великим піднесенням і схваленням сприйняв рішення про скликання XXII з'їзду і готується гідно зустріти з'їзд нашої партії новими виробничими перемогами.

Пленум ЦК намітив великі завдання в галузі дальшого розвитку сільського господарства. Він закликав партію, весь радянський народ розгорнути боротьбу за різке збільшення виробництва сільськогосподарських продуктів, за дальше підвищення добробуту трудящих. Всі комуністи, всі радянські люди повинні усвідомити, що неможливе успішне будівництво комунізму, якщо поряд з важкою індустрією не буде створено високорозвинутого сільського господарства, здатного забезпечити достаток продуктів для народу.

Партія, радянський народ, сказав М. С. Хрущов, з великим інтересом стежили за роботою Пленуму. Радянські люди, вивчаючи матеріали Пленуму, пройнялися ще більшою впевненістю в тому, що справи наші підуть набагато краще, що сільське господарство зможе вже найближчим часом дати країні потрібну кількість зерна, м'яса, молока та інших продуктів. Ми тверезо й об'єктивно обговорюємо завдання розвитку сільського господарства, викриваємо свої хиби. Це ознака нашої сили, нашої впевненості в перевазі колгоспів і радгоспів, у перевазі соціалістичного сільського господарства.

Відзначивши, що Україна не раз показувала гідний приклад у боротьбі за зміцнення могутності нашої Батьківщини, за розвиток промисловості і сільського господарства, М. С. Хрущов сказав, що останнім часом Україна здала свої позиції. Він піддав гострій критиці працівників партійних, радянських організацій республіки і окремих областей за помилки і хиби в керівництві сільським господарством. За останній час на Україні скоротилось виробництво і продаж зерна державі. І це незважаючи на те, що колгоспи і радгоспи незмірно краще, ніж у минулі роки, оснащені технікою.

Чому в такому разі республіка зменшила виробництво зерна? Справа, головним чином, у керівництві. Справа в тому, що погано стали працювати з людьми, ослабили організаторську і виховну роботу. Треба піднести відповідальність кожного партійного і радянського працівника за доручену справу.

На прикладі окремих областей М. С. Хрущов показує, як погано було використано наявні можливості, аналізує причини відставання. Він докладно розглядає стан справ у ряді областей республіки з виробництвом зерна, м'яса, молока. Полтавська область, де прекрасні землі, одержувала в минулому непогані врожаї. Проте за останні кілька років вона різко знизила виробництво зерна. Колгоспи і радгоспи в 1955 році здали державі 44 мільйони пудів хліба, в 1958 році — 35 мільйонів пудів, а в 1960 — 6 мільйонів пудів. Деякі працівники посилаються на посуху. Посуха в 1960 році була. Але справа не в цьому. Не менша посуха була і в 1949 році. Навівши дані Інституту прогнозів, М. С. Хрущов каже, що в найбільш посушливі роки область одержувала вищі врожаї, ніж у 1960 році. Значить, справа не тільки в посусі, а в керівництві. Керівники засушили область, самі засохли на пні і засушили кукурудзу. Зменшили виробництво і продаж зерна державі Миколаївська, Кіровоградська, Одеська, Харківська, Сталінська, Луганська та інші області.

В республіці перестали займатися гречкою. На 1961 рік планується посіяти тільки 360 тисяч гектарів гречки — на 33 тисячі гектарів менше, ніж у минулому році. М. С. Хрущов підкреслює, що треба збільшити виробництво гречки, відродити на Україні славу цієї культури.

У своїй промові М. С. Хрущов вказав, що на Україні є великі можливості для розвитку зрошуваного землеробства. Крим, південь Миколаївської, Херсонської, Запорізької областей, придунайські райони — які тут прекрасні землі! Але невистачає вологи, і ці землі не дають того, що можуть дати. Треба вивчити можливості зрошення полів на Україні і в Молдавії.

Відповідаючи на одну з записок, М. С. Хрущов сказав, що тепер повинна йти мова не про повернення до погектарного принципу заготівель. Від податку ми перейшли до закупки продуктів. Тепер мова йде про те, щоб на основі нового порядку планування максимально збільшувати виробництво продукції з кожного гектара. Деякі голови колгоспів скаржаться, що районні організації доводять по кілька планів продажу зерна. Виконає колгосп один план, йому доводять другий, причому нерідко не зважають на інтереси розвитку колгоспного господарства. Треба засудити таку практику. Звичайно, кожний колгосп повинен виконати план продажу зерна, а коли є лишки, він може продати й понад план. Ціни на сільськогосподарську продукцію, які тепер існують, економічно вигідні. Вони відкривають великі можливості для розвитку колгоспного виробництва. Треба усвідомити, що держава не може далі підвищувати ціни на колгоспну продукцію. Ми повинні йти по іншому шляху: підвищувати врожайність полів і продуктивність тваринництва, збільшувати виробництво продукції, знижувати її собівартість, підвищувати продуктивність праці. Питання підвищення продуктивності праці були завжди важливі для нашої країни. Але тепер вони набирають особливого значення в здійсненні великих планів комуністичного будівництва. І це добре розуміють радянські люди.

Спиняючись на питаннях оплати праці, М. С. Хрущов відзначив, що треба боротися з рвачами в колгоспах, як борються з ними на заводах і фабриках. Треба виховувати колгоспників, щоб вони думали не тільки про свої особисті інтереси, але й про інтереси громадського господарства, про інтереси всієї держави.

Велику увагу в своїй промові М. С. Хрущов приділив питанням розвитку тваринництва на Україні, яка незадовільно виконує свої зобов'язання і погано використовує можливості. Саме сьогодні, заявив він, коли партія критикує виявлені хиби в розвитку сільського господарства, ми впевнено кажемо: Україна, коли як слід попрацювати, може наздогнати Америку по виробництву м'яса на душу населення за 2—3, максимум 4 роки. Критикуючи хиби, ми разом з тим бачимо наші величезні резерви і впевнені в тому, що ці резерви будуть повністю приведені в дію. Окремі республіки зменшили виробництво м'яса і молока в 1960 році не тому, що не було можливостей, а тому, що дехто з керівників зарозумівся. Зарозумілість — велике зло.

Навівши розрахунки, зв'язані з виробництвом зерна на Україні, М. С. Хрущов сказав, що кормову проблему тут можна розв'язати буквально за один рік. Поголів'я корів на Україні можна довести до 12 мільйонів за чотири роки, а якщо добре попрацювати, то й за три роки. Розрахунки цілком реальні. Все питання в людях, в кадрах. Якщо правильно все спланувати, уміло розставити людей, добре організувати їх, то поставлені завдання можна розв'язати.

Одним з важливих питань керівництва сільським господарством є правильна організація заготівель сільськогосподарських продуктів. Заготівельну систему треба докорінно перебудувати.

Спиняючись на діяльності районних комітетів партії, М. С. Хрущов підкреслив, що треба підвищити відповідальність районних керівників, сільських комуністів за роботу всіх колгоспів.

Далі М. С. Хрущов говорив про необхідність виховання людей в дусі найсуворішої відповідальності за виконання планів і взятих зобов'язань. Обманщики, окозамилювачі, безвідповідальні базіки — це найлютіші вороги. Вони нехтують закони партійної і державної чесності та правдивості, вони здатні завдати шкоди нашій справі. Треба виховувати людей в дусі комуністичної моралі, в дусі правдивості перед партією і народом. Треба посилити боротьбу з самогоноварінням, п'яницями і дармоїдами, розкрадачами громадської власності.

Наприкінці свого виступу М. С. Хрущов сказав:

— Комуністи України складають серйозний іспит перед партією. Треба добре зрозуміти, що без напруженої праці, без наполегливої організаторської і виховної роботи неможливо розв'язати завдання, які стоять перед партійними і радянськими організаціями України, перед усіма трудівниками сільського господарства.

Якщо ми обмежимося тільки закликами і пустимо справу на самоплив — нашої мети не буде досягнуто. Партійна організація України — бойова організація, вона має великий досвід роботи з людьми, вміє розв'язувати найскладніші завдання.

Так давайте, товариші, все зробимо для того, щоб перетворити в життя намічені партією завдання, щоб твердим кроком, впевненою ходою йти самим і вести за собою трудящих, щоб весь радянський народ під керівництвом нашої партії, під прапором великого Леніна добився нових перемог в будівництві комунізму.

Виступ М. С. Хрущова не раз переривався бурхливими, тривалими оплесками.

(ТАРС).

На Олександрійській швейній фабриці добре знають цих працьовитих подруг. «Одна з кращих бригад підприємства, недарма присвоїли їй звання колективу комуністичної праці», — скажуть вам у комітеті комсомолу. Шиють дівчата чоловічі піджаки. Якщо купуватимете вироби цієї фабрики, обов'язково згадайте трудолюбивих.

На знімку: члени бригади (зліва направо). швеї Оля БОНДАРЕНКО і Оля КУДРЯ, бригадир Валентина ВАЙЛЕВИЧ, гладильниця Зіна ПРОКОПЧУК і швея Жанна КОЛЧЕНОГОВА обговорюють промову М. С. Хрущова на Пленумі ЦК КП України.

Фото В. КОВПАКА.

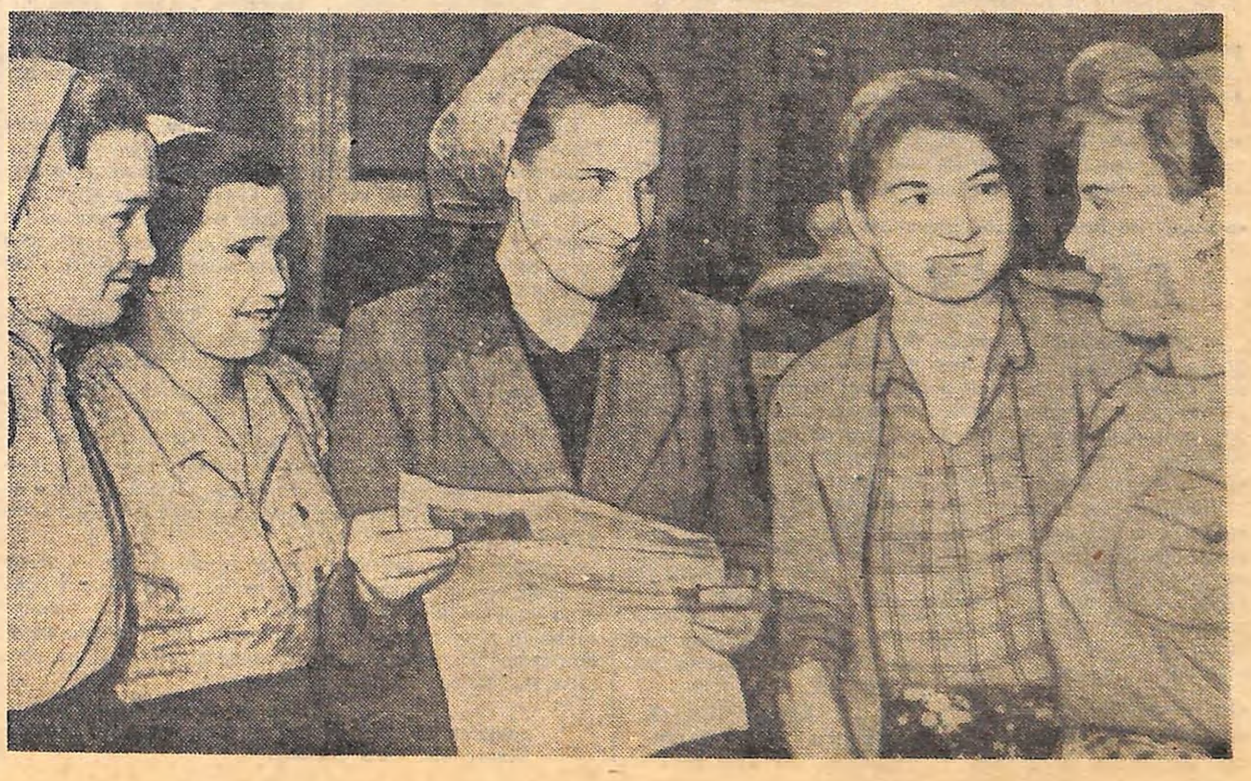

Знайдуться тисячі добровольців, готових боротися за 50—60 і більше центнерів зерна кукурудзи з гектара. П'ятдесят центнерів кукурудзи з гектара—це не фантазія, а реальність!

(З промови М. С. Хрущова на січневому Пленумі ЦК КПРС).

ПОЗМАГАЄМОСЬ, МОЛОДІ ДРУЗІ!

ЗАРАЗ у нашій області є сотні послідовників знатних кукурудзоводів України двічі Героїв Соціалістичної Праці Євгена Блажевського, Євгенії Долинюк, Ганни Ладані та інших. Переважна більшість їх — молоді ентузіасти. Ми, кукурудзоводи старшого покоління, пишаємося тим, що свою естафету передаємо у надійні руки. Разом з молоддю ми теж будемо змагатися за одержання високих врожаїв цінної зерно-фуражної культури.

Свій, нагромаджений протягом багатьох років, досвід роботи ми охоче передаватимемо молодим кукурудзоводам. Зараз я хочу зупинитися на деяких питаннях агротехніки вирощування королеви полів.

⊙

ЗАКРИТТЯ ВОЛОГИ— НЕ ДРІБНИЦЯ

Головне перед сівбою кукурудзи — закрити вологу в грунті. Адже навесні кожен гектар його щогодини випаровує від трьох до чотирьох тонн води. Тому строки тут зволікати ніяк не можна. Мова йде не про дні і навіть не про години, а буквально про хвилини.

⊙

ЗНАЧЕННЯ ТОЧНИХ КВАДРАТІВ

Разом з механізаторами члени кукурудзосіючих ланок повинні вже зараз готувати до весни весь необхідний інвентар, ретельно перевірити його, щоб при сівбі одержати точні квадрати. Висівати насіння треба точно по кутах правильних квадратів, бо інакше багато рослин буде вирізано при механізованому обробітку посівів.

Наша ланка на кожному гектарі залишає не менше 40 тисяч рослин. Якщо кожна з них дасть початок вагою принаймні 100 грамів, то й тоді з гектара можна зібрати до 50 центнерів зерна.

⊙

ПІДГОТОВКА НАСІННЯ І СІВБА

Не буду говорити про протруювання насіння. Цю істину повинен знати кожен хлібороб, як і те, що насіння слід прокалібрувати і розподілити за фракціями, а під час сівби поставити на сівалках відповідні висівні диски і перевірити, чи правильно висівається зерно. Словом, сіяти треба так, щоб не довелося пересівати.

У деяких колгоспах вважають за дрібницю сонячне обігрівання насіння. Досвід же науково-дослідних станцій, та й наш власний досвід доводять, що таке обігрівання збільшує врожай на 3—5 центнерів з кожного гектара посіву.

Значно сприяє збільшенню врожаю також обробіток насіння фосфоробактерином. Обробляти насіння треба в день висіву його в грунт під час засипки зерна в сівалку. Тримати на сонці оброблене цим препаратом зерно не можна: сонце вбиває бактерії.

Сіяти можна лише тоді, коли грунт прогріється на глибині загортання насіння до температури 10—12 градусів. Запізнюватися з початком сівби шкідливо (адже втрачається волога), але передчасно готувати грунт

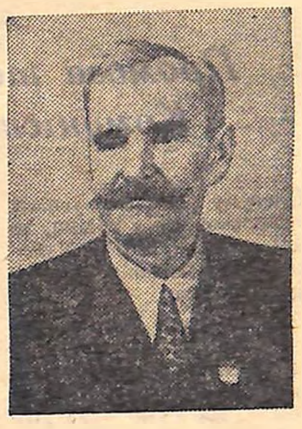

під посіви теж не варто, бо це приводить до пересихання його.

⊙

КУКУРУДЗА НЕ ЛЮБИТЬ ШАБЛОНІВ

І от ми дізналися із зведень метеослужби, що грунт нагрівся до належної температури. Чи означає це, що всім колгоспам слід сіяти кукурудзу відразу, одного і того ж дня? Ні. Служба погоди повідомила лише, що на переважній території району грунт «достиг». Але навіть в одному і тому ж колгоспі кукурудзу слід сіяти в різні строки. На південних схилах і на супіщаних грунтах, які прогріваються швидше, це треба робити на 2—3 дні раніше «середнього» для колгоспу строку. На північних же схилах, навпаки, — сіють пізніше.

Не можна також загортати зерно скрізь на одну глибину. Де грунт вологий, воно загортається ближче до поверхні (8 сантиметрів), а де сухий — глибше (10 сантиметрів).

Коткування треба провадити лише тоді, коли грунт стане сухим.

Тепер відносно строків боронування. Тут стандарту не існує. Коли пройшов дощ після сівби, потрібно боронувати негайно, не чекаючи появи сходів. А якщо опадів не було, боронувати слід лише після виникнення сходів.

⊙

ВЧИТИСЯ ТРЕБА ВСІМ

Досі вважали загальновизнаним, що внесення в грунт великої кількості мінеральних, особливо азотних, добрив впливає на врожайність зеленої маси кукурудзи. Але кукурудзоводи Тернопільщини поставилися до цього інакше. «Де стебло, там і зерно», — вирішила Євгенія Долинюк. Разом зі своїми подругами по ланці вона внесла під першу культивацію дещо більше азотних добрив. Практика підтвердила правильність думки новаторів: кукурудза виросла не тільки стеблиста, а й качаниста.

Хорошою є і така пропозиція Євгенії Олексіївни. Вона запропонувала використовувати для удобрення полів верхній шар грунту, на якому довгий час знаходилася худоба, як готовий гное-земляний компост. Адже це — майже готовий гумус — найбільш поживне середовище для розвитку рослин.

Всі ці зерна дорогоцінного досвіду ми застосовуємо у себе і рекомендуємо їх усім кукурудзоводам. Ми теж, незважаючи на вік, вчимося. Вчитися треба всім, щоб здобувати високі трудові перемоги.

* * *

На закінчення мені хочеться ще раз зауважити, що в агротехніці вирощування королеви полів немає одного чи декількох головних заходів. Головне — це дотримання всього комплексу агрозаходів.

В третьому році семирічки колектив нашої ланки зобов'язався виростити по **100 центнерів кукурудзи в зерні на площі 50 гектарів.** Отже, дорогі наші молоді друзі, позмагаємося на рідних артільних полях, щоб восени порадувати любиму Вітчизну високим урожаєм королеви полів.

Ф. Я. КОСЯНЧУК,
Герой Соціалістичної Праці, ланковий ланки кукурудзоводів дмитрівської артілі імені Сталіна Знам'янського району.

Є добровольці

У КОЛГОСПІ «Червоний прапор» Новопразького району кукурудзі віддаються справді королевські почесті. В нинішньому році під її посівами буде зайнято 957 гектарів, з них 318 — зерновою.

Знайшлися тут і добровольці, які взялися одержати з гектара не менше 50 центнерів кукурудзи в зерні. Навіть у минулому році при несприятливих умовах ланка Катерини Софронової добилася врожаю по 30 центнерів. Старшу подругу по праці прагне наслідувати і комсомолка Олена Дрозд. Тепер вони твердо вирішили: будь-що одержати з кожного гектара по 50 центнерів чудесниці у зерні. Таке прагнення у всіх членів обох ланок.

Боротьба за високий врожай кукурудзи вже почалася. Визначено площі, на яких буде висіяна ця цінна сільськогосподарська культура. Зараз йде вивезення перегною на ці площі. По 10 тонн буде внесено його на кожний гектар. Відібрано сушити кращі качани. Сівба буде проводитись тільки добірним зерном.

На всіх ділянках робіт відчуваються дбайливі руки хлібороба. Члени ланок пам'ятають, що їх девіз: 50.

Механізатори теж не підведуть. Кожний вузол старанно перевіряють, до кожної деталі уважно приглядаються. Вони готуються в наступ за 50.

В. ЯТРАНЕВ.
Новопразький район.

60 — І НЕ МЕНШЕ!

ЛЮБЛЮ я наші безмежні ниви, а особливо восени, коли земля так щедро винагороджує працю хлібороба. А тому, закінчивши школу, не роздумувала над своєю долею: пішла в рільничу бригаду.

Рік працювала рядовою колгоспницею, проходила, так би мовити, «стажування». На другу весну правління колгоспу доручило мені очолити ланку. Хвилювалась, думала: «Та хіба я впораюсь з таким обов'язком?».

Спасибі дівчатам, підбадьорили — не підвели! А до роботи вони — напрочуд завзяті. Золоті руки у Марії Аврамової і Ліди Зайцевої, у Валі Гамази і Марії Цуркан та взагалі у всіх членів моєї ланки.

Пам'ятає кожен, яким примхливим для хліборобів був минулий рік. Як тільки нам виділили площу, ми взялися за удобрення грунту. Механізатори провели лущення стерні, глибоку оранку. На кожний гектар припало по 20 тонн перегною. За кілька днів до сівби прогріли насіння, ще раз перевірили на схожість з тим, щоб встановити точну норму висіву. Вологу на нашій площі закрили за день, а сівбу квадратно-гніздовим способом — за два дні.

Велику допомогу подали нам механізатори. Та й наші дівчата чудово попрацювали торік. Це можна судити по врожаєві: по 41 центнеру гібридної кукурудзи з кожного гектара зібрали.

Багато цікавого і корисного я взяла від відвідин Всесоюзної виставки передового досвіду в народному господарстві, на якій побувала за відрядженням райкому комсомолу і правління колгоспу.

Ще більшої наснаги нашим дівчатам дав січневий Пленум ЦК КПРС. Порадилися ми, прикинули свої можливості і вирішили: **із закріпленої площі в 30 гектарів зібрати по 60 центнерів кукурудзи на круг.**

І ще одна думка в нас є: наша комсомольська ланка бореться за звання комуністичної, отже домогтися того, щоб з цим почесним званням зустріти XXII з'їзд Комуністичної партії.

Ми знаємо: слово ділом красне. Тож взявши таке високе зобов'язання, ми вже дещо зробили. А саме: під оранку, ми внесли по 10 тонн гною на кожний гектар. Зараз ми ще вивозимо в поле перегній, щоб весною внести в грунт під культивацію. Крім цього, заготовляємо попіл, пташиний послід, мінеральні добрива.

В народі кажуть: хоробрим — земля рідна помагає. А нашим кукурудзоводам — зима. Зараз ми взялися за снігозатримання, щоб дарову вологу заставити служити нашій справі.

Суперники по змаганню у нас серйозні. Це — ланка Євдокії Номержицької. Та ми не пасуємо, а ще з більшою наполегливістю вступаємо у боротьбу за врожай третього року семирічки. І гадаємо, що вийдемо переможцями. Запорукою цьому є наша комсомольська пристрасть, тверда воля до перемоги.

Клава ЗАЙЦЕВА,
ланкова колгоспу імені Дзержинського, Ново-Миргородського району.

ЕНТУЗІАСТИ

— Який подарунок підготуємо наступному з'їзду нашої партії? — така думка непокоїла на недавніх зборах механізаторів третього відділку радгоспу «Сагайдак» Устимівського району.

Члени механізованої ланки Василя Кошового вирішили боротися за одержання на кожному із 105 гектарів закріпленої за ними площі по 50 гектарів кукурудзи в зерні та по 300 центнерів зеленої маси.

Крім кукурудзи, молоді ентузіасти вирощуватимуть і цукрові буряки на площі 50 гектарів. Урожай коренів зібрати не менше як по 300 центнерів на круг — таке їх рішення.

Ланка діяльно готується до весни. Зокрема Василь Кошовий, Микола Поліщук і інші вже закінчили ремонт закріпленого за ланкою сільськогосподарського інвентаря. Тепер вони зайняті транспортуванням місцевих добрив на поле.

В. БУРЛАЧЕНКО,
інструктор Устимівського РК ЛКСМУ.

Колгоспи й радгоспи Кіровоградщини зобов'язалися:

зібрати з кожного гектара не менше 50 центнерів кукурудзи в зерні на площі 240 тисяч гектарів.

Комсомольці і молодь області
ДАЛИ СЛОВО:

на кожному з 60 тисяч гектарів виростити не менше 50 центнерів кукурудзи в зерні.

Якщо колгосп виростить на площі 1.000 гектарів по 50 центнерів кукурудзи в зерні з гектара, він одержить 50 тисяч центнерів зерна.

Це — 6.500 тисяч кормових одиниць, або 1.300 тонн свинини, або 6.500 тонн молока, або 720 тонн масла.

ВОНИ ЖИВУТЬ
в шкільному гуртожитку

НАДЯ Письменна довго вагалася перш, ніж подати заяву до 8-го класу Онуфріївської середньої школи.

Дівчина закінчила семирічку в своєму селі. До найближчої середньої школи — 9 кілометрів. Рідних або близьких там немає. А як хочеться вчитися далі!

І ось минуло два роки, як Надя навчається в Онуфріївській середній школі. Нині вона десятикласниця, живе в шкільному гуртожитку, яким дуже задоволена.

...Трапилося мені з вихователем П. М. Сухоминською зайти на квартиру, де живуть хлопці 10 «Б» класу. Ліжка застелені новенькими ковдрами, простирадла ваблять зір своєю білизною, книги лежать рівненькими стовпчиками на столі. На чистій підлозі — доріжки. Біля стола на робочій дошці — список рекомендованої літератури, санітарно-гігієнічні вимоги до учнів, розклад чергових.

Парасковія Марківна, мабуть, зрозуміла моє приховане здивування.

— У нас інакше й не можна!

Всі юні мешканці гуртожитку змагаються за кращу кімнату, санітарні пости слідкують за порядком. Кімнаті, якій до журналу чергового занесено найменше зауважень або й зовсім їх не зроблено, присуджується першість і перехідний вимпел учкому і комітету комсомолу. Ті, що порушують санітарно-гігієнічні вимоги, розпорядок дня, норми поведінки, потрапляють до сатиричного листка.

Хлопці нарівні з дівчатами миють підлогу, готують страви, доглядають за квітами. Вони завжди допомагають дівчатам нарубати дров, завезти вугілля, як і годиться в хорошому колективі.

Часто у вечірні години Парасковію Марківну можна побачити в одній з кімнат гуртожитку. І хлопці, і дівчата люблять такі «сімейні» бесіди. У них немає секретів від свого старшого друга.

Вихователька буває на уроках, підтримує зв'язок з класними керівниками, часто зустрічається з батьками.

Нещодавно вихованці Парасковії Марківни прийшли до Ленінської кімнати, щоб послухати цікаву лекцію вчительки історії про життя і революційну діяльність дорогого Ілліча. Були тут і Оля Овечкіна, і Льоня Грушка. Школа безкоштовно послала їх на екскурсію до міст Москви, Ленінграда, Києва. І вони охоче поділилися своїми враженнями від того, що бачили в музеї Леніна, Смольному, Кремлі.

Цікавим і повнокровним життям живе гуртожиток нашої школи. Все частіше тут ведуться розмови про те, ким бути, який шлях вибрати у житті. І кожного разу переконливішою стає думка: по закінченню школи залишитися працювати у рідному селі.

М. ДОЛИНА,
завуч Онуфріївської середньої школи.

5 БЕРЕЗНЯ — *вибори до місцевих Рад*

КЛУБ цікавих зустрічей

НАУКА · ЕСТЕТИКА · ТЕХНІКА · МИСТЕЦТВО · ЛІТЕРАТУРА · СПОГАДИ

Леонтій ЛУКАШЕВСЬКИЙ.

КУБИНСЬКІ ВРАЖЕННЯ

НЕ МОЖУ приступити до розповіді і поділитися хоч найяскравішими з безліч неповторних вражень, не виконавши спершу прохання наших мужніх і гостинних друзів кубинців.

— «Передавайте привіт радянському народу, радянській молоді!» — ці слова повторювали жителі Гавани і Сант-Яго, Боямі і Майорі. Ці слова супроводжувались міцним потиском рук і широкими посмішками, їх промовляли усі, з ким ми зустрілись в цій чудовій країні. Я щасливий, що маю честь передати вам тисячі щирих привітів.

Хочу розповісти все з самого початку.

27-го грудня молодіжна делегація Радянського Союзу, до складу якої увійшли секретар ЦК ВЛКСМ т. Павлов, редактор «Комсомольской правды» Ю. Воронов, робітниця «Трехгорной мануфактуры» Галя Арцишевська, представники з комітету молодіжних організацій Кіра Фівенська й Рудольф Шляпников, а також я, вилетіли з Москви у Гавану, на святкування другої річниці кубинської революції.

Першу посадку ми зробили у Будапешті і кілька годин подорожували по цьому красивому місту, знайомилися з його визначними місцями. Зворушив мене своєю величчю пам'ятник загиблим радянським воїнам.

Далі — знову в польоті. Чотирьохгодинний переліт над океаном — і ми в другій півкулі землі. З незвички важко орієнтуватися в часі і збагнути, що у нас тепер навіть доба не та. Приземлившись у Мексиці, ми мали змогу оглянути її столицю — Мехіко. Як передати почуття, які навіяло на мене це місто? Тут захоплення і подив, обурення і біль. Білосніжні, потопаючі в зелені, в оточенні фонтанів і клумб будинки — в кварталах багатіїв. Мерехтливі, у вогнях реклам, центральні вулиці... І злиденні халупи бідняків на околицях. Часто житлом бідняцькій сім'ї служить видовбана у горі печера, а їжею — лише кукурудзяні галети. Виснажені і обірвані діти тиняються по брудних вулицях.

Таке життя у простих людей в країнах Латинської Америки. Проти гніту і несправедливості повстав гордий і відважний народ Куби, який прогнав американських поневолювачів і на свій лад будує нове життя.

28 грудня літак приземлився у Гавані, столиці Куби. Було 22 години за місцевим часом. Густі сутінки південного вечора прорізувало світло прожекторів, і завдяки йому можна було побачити, як багато кубинців прийшло зустрічати нас. І тільки ми почали спускатись по трапу, як до нас підбігли діти й вручили кожному величезний букет квітів. Таких квітів я не бачив ніколи: великі, яскраві, надзвичайно пахучі — словом, тропічні.

Потиски рук, обійми, захоплені вітальні вигуки на мелодійній іспанській мові... Теплу зустріч влаштували нам в Асоціації молодих повстанців, куди ми прибули відразу ж з аеропорту.

Потім поїхали в готель «Россіта», розташований на узбережжі Карібського моря.

— Колись цей будинок належав найбагатшому янкі, а зараз ми приймаємо у ньому своїх найдорожчих друзів, — сказав наш новий друг Джоліус Глесіус, голова Гаванської Асоціації молодих повстанців.

І вже наступного дня у нас розпочалися зустрічі, візити, прийоми. Ми побували в Інституті дружби народів та в Національному інституті аграрної реформи, на прийомі у президента, в народногосподарських кооперативах, школах.

Кубинська столиця вразила своєрідною красою. Розкішна субтропічна зелень, вкриті духм'яними квітами дерева, світлі, ажурні споруди, лазурове плесо затоки. Вперше у житті довелося мені зустрітись у грудні з 35-градусною спекою і навіть одержати легкі сонячні опіки на пляжі Карібського моря.

Та більше всього зачарував нас на Кубі її свободолюбивий народ. Всі екзотичні дива бліднуть перед ним, перед його подвигом. «Патріо о моерте» (батьківщина або смерть) — такий лозунг у відважних кубинців. Життя кожного підпорядковано великій справі — захисту революції, її завоювань. Нове життя кубинці будують не випускаючи зброю із рук, не скидаючи військового одягу. Кожен підліток віком 13—14 років володіє зброєю і не розлучається з нею, щоб завжди бути готовим до захисту Вітчизни. Вже в цьому віці юнаки проходять сувору військову школу. Вони піднімаються на важкодоступний пік Туркіно у горах Сьєрра-Маестро, там дають клятву вірності революції і проходять на протязі трьох місяців військове навчання. Юнак, що повернувся з Сьєрра-Маестро, вважається справжнім солдатом революції. Він мужній, загартований, витривалий.

Військовій справі вчаться і дівчата. В передмісті Гавани ми відвідали жіночий табір, в якому понад тисячу вихованок — дівчаток від 7—8 до 16—17 років. Це діти бідних.

Дівчата одержують тут не лише загальну середню освіту, але й спеціальну, здебільшого, медичну, бо цього вимагають інтереси революції. Проходять вони і військове навчання, самі працюють на своїй 170-гектарній земельній ділянці, на фермах.

Чудовий будинок і вся територія теперішнього табору ще зовсім недавно належали американському журналістові, який втік додому, захопивши три мільйони нечесно нажитих на Кубі доларів.

— Виховуючи дітей революції, ми раді скористатися досвідом вашого великого педагога Макаренка. — Дуже чекаємо його працю у перекладі на іспанську мову, — сказали у бесіді з нами вчителі і вихователі табору.

Взагалі, Куба охоплена великим потягом до освіти. Цю, так би мовити, спрагу до знань висловив 14-річний гаванець, з яким ми розговорились.

— Я не вчився з дитинства. А тепер я вже три місяці навчаюсь і обов'язково стану освіченою людиною. Віва, Кастро!

Здійснити аграрну реформу і протягом року ліквідувати безграмотність — зараз головне завдання кубинського народу. Воно нелегке, але кубинці взялись за нього з великим запалом. По країні поширився рух: хай кожен грамотний навчить ще одного. Ми чули, як в новорічній промові перед народом Фідель Кастро говорив, що з цього року кожному робітникові, який навчатиметься, до заробітної плати надбавляють по 5 пессо.

Три державні університети Куби забезпечують кадрами сотні шкіл і шкіл-інтернатів, збудованих у країні лише за 2 роки революційної влади.

(Далі буде).

Завітайте—не пошкодуєте

БІЛЯ рекламного щита зупинились двоє юнаків:

— О, сьогодні в агітпункті вечір. Прийдемо?

— Обов'язково, це ж виступатимуть гуртківці з концертом. А ти вчора був на лекції? Про міжнародне становище...

Кінця розмови ми не чули. А ввечері все ж прийшли до яскраво освітленого будинку клубу залізничників, де працює постійнодіючий агітпункт. Задовго до семи годин почали сходитись люди. У фойє вже кружляють пари під духовий оркестр клубу. А в читальному залі старший агітатор Валентина Божкова, секретар комсомольської організації станції Кіровоукраїнське, проводить бесіду з молодими виборцями (фото зліва). Уважно слухають присутні її розповідь про найдемократичнішу в світі виборчу систему.

Закінчено бесіду з виборцями, востаннє зіграли оркестранти. У великому залі вільних місць майже не залишилось. Урочисту частину вечора відкриває Микита Макарович Поліщук, завідуючий агітпунктом.

— У жовтні цього року відкривається XXII з'їзд КПРС, — говорить він. — Великими трудовими досягненнями зустрінемо його ми, залізничники.

Один за одним до трибуни виходять промовці, розповідають про підвищені зобов'язання на честь знаменної дати.

Згодом сценою заволодівають учасники художньої самодіяльності. Виступає агіткультбригада. Завідуючий клубом Микола Андрійович Дубук знайомить нас із найактивнішими співаками, танцюристами, драмгуртківцями.

— Олена Заєць і Володимир Краснокутський, можна сказати, танцюють у нас краще всіх, — приязно вимовляє він.

І дійсно, варто було їм вийти на сцену, закружляти у вихорі молдавської «Сирби» (фото праворуч), як у залі загриміли оплески.

З успіхом виступила в той вечір і група вокалістів, якою керує Ілля Браверман (фото внизу).

А після хорошого концерту — знову танці для молоді. Ніхто не пошкодував у той вечір, що прийшов до агітпункту.

Люблять виборці ввечері прийти у свій агітпункт, почитати свіжі газети, журнали, послухати бесіду агітатора, подивитись концерт. А хто сюди завітає на привітний вогник, обов'язково залишиться задоволеним.

О. ДУЧЕНКО.
Фото В. Ковпака.

РЕПЛІКИ ЧИТАЧІВ

НІ ГАЗЕТ, НІ ЖУРНАЛІВ

У Глодоському відділенні Хмелівської РТС з початку нового року агітатори жодного разу не збирали ремонтників, щоб познайомити їх з подіями, які відбулися останнім часом в країні і за її межами.

В майстернях відсутні газети і журнали. Керівники РТС забули чомусь передплатити їх для механізаторів Глодоського відділення.

М. ГРИЦЕНКО,
І. ГУЩА,
робітники Глодоського відділення Хмелівської РТС.

НАТОВП І ОДНА ТАБЛИЦЯ

Дуже погано організована перевірка лотерейних білетів у Центральній ощадній касі № 49 міста Кіровограда, де завідуючою т. Болтянська. Тут вивішується лише одна таблиця з тиражем розиграшу. Мешканцям міста доводиться довго товпитися біля неї, щоб перевірити лотереї.

Н. МУМИГА,
Г. ГОНЧАРЕНКО.
Завод «Червона зірка».

ПЕРШІ КРОКИ. Фотоетюд Ф. Плахтія.

Спорт

Рекорди важкоатлетів

ЗМАГАННЯ на першість області з важкої атлетики проходили в Ульяновці. Їх учасники порадували глядачів новими досягненнями. У таблицю рекордів Кіровоградщини внесено сім поправок.

Особливий успіх випав на долю олександрійського атлета важкої ваги **Олега Богданова.** Він став господарем трьох рекордів. Позаминулорічні показники в ривку поліпшено на десять кілограмів і в поштовху — на 15 кілограмів. У сумі класичного триборства результат Богданова — 365 кілограмів! Це на 3,5 кілограма більше рекорда області, встановленого майже шість років тому Іваном Круцом.

Спортсмен середньої ваги **Микола Рудченко** (Ульяновський район) перевищив два свої минулорічні рекорди в жимі та в сумі триборства.

В інших вагових категоріях переможцями стали **Леонід Тесля** (Ново-Українка), **Анатолій Горбунов** (Кіровоград), **Володимир Пацюков** і **Леонід Сердюк** з Долинського району та **Микола Боровик** (Олександрія).

У командному заліку першість вибороли штангісти Олександрії (тренер **Іван Сищенко**). На другому місці — кіровоградці (тренер **Анатолій Горбунов**) і на третьому — команда Долинського району, яку тренує **Леонід Сердюк**.

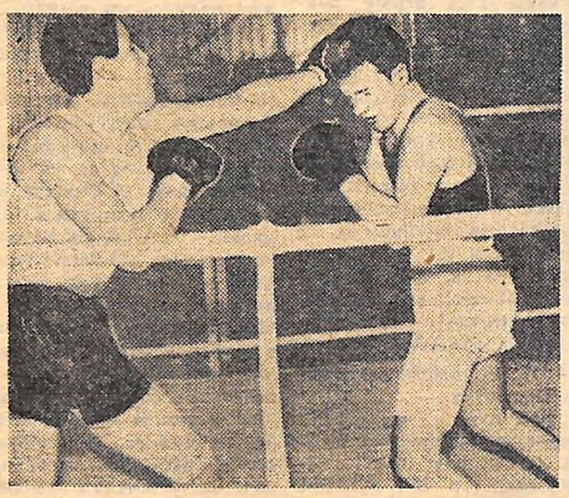

У Кіровограді закінчилася особиста першість з боксу. У змаганнях взяли участь 27 кращих спортсменів області.

На знімку: момент поєдинку боксерів напівтяжкої ваги ТИРТІЛОВА (справа) і ТЮРІНА.

Фото В. ШТЕЙНБЕРГА.

ХРОНІКА

ВОЛЕЙБОЛЬНА команда Кіровоградського технікуму сільськогосподарського машинобудування вийшла переможцем серед колективів фізкультури середніх спеціальних учбових закладів Черкаського раднаргоспу. Вона взяла участь у зональних змаганнях у Херсоні, результати яких входять у залік спартакіади технікумів раднаргоспів України.

Право участі у зональних змаганнях завоювали також тенісисти і стрільці Кіровоградського будівельного технікуму.

* * *

У ПІЩАНОМУ БРОДІ відбувся обласний п'ятиденний семінар громадських інструкторів колгоспних колективів фізкультури з питань важкої атлетики.

Вадим Григор—53 очка!

Результати шашкового конкурсу

На протязі семи місяців на сторінках «Молодого комунара» друкувалися шашкові задачі і етюди. І щодня до редакції надходило багато листів з рішенням шашкових позицій. Адже кожному любителю цієї старовинної гри хотілося стати переможцем конкурсу!

Активно взяли участь у конкурсі шашкісти Кіровограда, Олександрії, Устимівського району та багатьох інших сіл і міст області. Це — Е. Погрібецька, Г. Федунець, Ю. Федунець, І. Дегтяренко, І. Штемпель.

Переможцем конкурсу вийшов кіровоградець Вадим ГРИГОР, який набрав 53 очка. Останні чотири місця відповідно зайняли В. МОЇН (Олександрія), В. АНІСІМОВ (Кіровоград), МАТУЩЕНКО (Олександрія), С. КУЧЕРЕНКО (Долинська).

Переможці шашкового конкурсу представлені до нагороди. Їм буде вручено дипломи обласної ради Союзу спортивних товариств і організацій та цінні подарунки.

Редакція газети «Молодий комунар» щиро вдячна всім учасникам за активну участь у шашковому конкурсі.

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС ТРИВАЄ

У КІНЦІ ЛИСТОПАДА минулого року редакція газети «Молодий комунар», обласна рада профспілок, обласний комітет ЛКСМУ на честь пам'яті Тараса Григоровича Шевченка оголосили конкурс на кращі оповідання, нарис, вірш.

Прозові і поетичні твори з поміткою «на конкурс» щодня надходять до редакції.

На днях відбулося чергове засідання членів жюрі конкурсу, на якому було відмічено, що молоді літератори області значно пожвавили свою роботу. З'явилися нові автори, які раніше були невідомі нашим читачам. Це — Володимир Чабаненко, Леонід Ходзіцький, Іван Кононов та інші.

Молодим літераторам слід більше описувати життя нашого сучасника, глибше показувати героїку наших днів, змальовувати радянську дійсність. Члени жюрі звернули увагу також і на те, що до редакції ще мало надходить творів, присвячених Т. Г. Шевченку.

До закінчення конкурсу залишилося тридцять п'ять днів. Тож більше дерзань, друзі, на літературній ниві!

В РОСЛИННОМУ ЦАРСТВІ

ПОБЛИЗУ жител в Коста-Ріка, Еквадорі, на північному узбережжі Венесуели і в інших країнах Латинської Америки можна зустріти невеликі гаї високих тропічних дерев з рівною корою і блискучими шкірястими листками, схожими на листки фікусів. Плоди їх — невеликі ягоди — не їстивні. Дерево цінується за свій молочний сік, що витікає при надрізі кори. Тому дерево називається молочним. На протязі години із одного надрізу можна добути біля літра соку, який населення споживає замість молока. Так як цей сік довго зберігатися не може—він густіє і гіркне, — дерево «доять» в разі потреби в будь-який час року. При випарюванні соку із нього виділяється восковидна речовина, що йде на виготовлення свічок. Древесина молочного дерева є хорошим будівельним матеріалом.

* * *

В ПОРТУГАЛІЇ, на схилах кам'янистих і піщаних горбів, можна зустріти невелику рослину з довгим, вузьким листям. Вона називається росолист. Це рослина-хижак. Її вузьке листя густо покрито слизом, який виділяється з особливих волосків. Слиз такий клейкий, що до нього прилипають комарі, мухи і навіть оводи.

Підступний росолист принаджує своїм медовим запахом багато комах. На одній рослині знаходять до півтори сотні спійманих жертв. Місцеві жителі добре знають, що росолист — невтомний мухомор. Португальські селяни у себе в будинках підвішують до стелі кущики росолисту і з його допомогою позбавляються від настирливих мух.

Росолист не єдина рослина-хижак. І у нас в СРСР зустрічаються подібні. Серед них росянка, пузирчатка, жирянка і багато інших.

* * *

РАВЕНАЛА — близький родич банана. Зібрані під час дощу запаси вологи, які ця оригінальна рослина береже в пазухах своїх листків, не раз виручали мандрівників в тропічних лісах Мадагаскара. За цю свою здібність рослина і одержала назву «дерево мандрівників».

«Дерево мандрівників» належить до багатолітніх трав.

Листя його служить місцевим жителям будівельним матеріалом, а також використовується у вигляді тарілок і скатерок.

ХОДОМ ШАХОВОГО СЛОНА

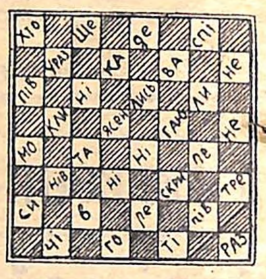

Ходом шахового слона по білих полях прочитайте уривок з поеми видатного українського поета. Який це уривок, з якої поеми і хто автор?

ЗАДАЧА

Вздовж бігової доріжки розставлено дванадцять прапорців на однаковій відстані один від одного. Біля восьмого спортсмен був через 8 секунд після початку бігу.

Через скільки секунд при незмінній швидкості він опиниться біля дванадцятого прапорця?

ВІДПОВІДЬ

на ребус, вміщений в номері за 22 січня 1961 року

ЗА ПРАВЕ ДІЛО СТІЙ СМІЛО

Першими правильну відповідь прислали учениці 8-го класу Дмитрівської середньої школи Знам'янського району В. Мосієнко і Т. Рябенко, читачка газети Ф. Галянт з с. Ульяновки, слюсар Долинського цегельного заводу Г. Омельченко, працівниця Добровеличківської заготконтори Т. Яворська, читач газети В. Каземіренко з Хмелівського району.

Патріоти Португалії БОРЮТЬСЯ

ЗА РУБЕЖЕМ

Всі справжні друзі миру і свободи народів з співчуттям стежили за героїчним рейсом лайнера «Санта Марія», на якому португальські патріоти на чолі з капітаном Галвао підняли повстання проти диктатора Португалії Салазара. Повстання на «Санта Марії» — один з епізодів самовідданої боротьби, яку протягом довгого часу веде португальський народ проти фашистського режиму Салазара. «Весь світ знає, — пише відомий мексіканський письменник А. Родрігес, — що Салазар більш як 30 років править Португалією, що за цей час він підкорив й народ ганебній диктатурі, яка порушувала всі закони, нехтувала всі права і перетворила всю країну в тюрму».

Прогнилий режим Салазара спирається на штики і покровительство імперіалістичних держав. Деякі західні держави подають допомогу Салазару, який оголосив повстання на «Санта Марії» «піратським актом», і організували погоню за повсталим—судном

Світова громадськість засуджує Салазара і незаконні дії західних держав, які йому допомагають. Міжнародна асоціація юристів-демократів спростувала заяву португальського уряду, ніби захоплення «Санта Марії» є «піратським актом», і підкреслила, що виступ іноземних військових флотів проти «Санта Марії» позбавлений будь-якої юридичної підстави. Такої ж точки зору додержуються деякі американські, англійські, латиноамериканські юристи. «Це не акт піратства, а політичне повстання», — так оцінює мексіканська газета «Діаріо де Мехіко» мужній вчинок.

Португальські патріоти «Санта Марії» звернулись до ООН з просьбою про визнання їх політичного статусу як «повстанців, що перебувають у стані війни» проти диктатора Салазара. «Санта Марія» розраховує ввійти в один з портів Бразілії. Новий президент Бразілії Куадрос, який вступив на свій пост 31 січня, заявив, що він не видасть судно португальським властям.

МОЛОДЬ КУБИ ВИКЛИКАЄ ЗАХОПЛЕННЯ

Молодь США разом з усіма миролюбними американцями підтримує справедливу боротьбу кубинського народу за свободу і незалежність. Виявом цієї підтримки був організований в Нью-Йорку мітинг дружби між молоддю США і Куби. На мітинг, скликаний прогресивною молодіжною організацією «Едванс», зібралося понад 500 юнаків і дівчат Нью-Йорка. Представники американської молоді дали високу оцінку боротьбі кубинської молоді за зміцнення незалежності своєї батьківщини і закликали уряд США нормалізувати відносини з Кубою. «Величезна більшість американців, — заявив голова організації «Едванс» М. Маркмен, — палко вітатиме відновлення дипломатичних відносин з Кубою». Американські юнаки і дівчата, підкреслила учасниця мітингу Р. Гершман, з захопленням дивляться на молодь Куби і соціалістичних країн, яка бере участь в будівництві нового життя.

(ТАРС).

Головоломка

Користуючись умовним знаком, зображеним на борідці ключа, прочитайте народне прислів'я.

ШАРАДИ

1.

Я фізкультури вірний
син,
По стадіонах йду
завзято.
А першу літеру
відкинь —
Я буду кораблі приймати.

2.

Я мчу бурхливо, я біжу
Серед сибірської
природи,
Відкинеш букву
голосну—
Я стану літакам в пригоді.

Відповідь на шаради

НИВА — НЕВА, ЯЛТА—ЯХТА.

Правильну відповідь надіслали студент Кіровоградського педінституту В. Крамаренко, студенти з м. Олександрії П. Стратичук, В. В'юнник, В. Селецький.

Редактор П. МАРЧЕНКО.

«Молодой коммунар» — орган Кировоградского областного комитета ЛКСМУ, г. Кировоград.

Газета виходить тричі на тиждень: у середу, п'ятницю і неділю.

Адреса редакції м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36. Телефони: редактора — 1-42, відповідального секретаря — 5-40, відділів — 6-24.

БК 00615. Друкарня імені Г. М. Димитрова обласного видавництва, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36. Зам. № 765.